

Skogsgruppen i Oskarshamnsbygdens Fågelklubb
Tjust Fågelklubb
SNF Naturskyddsförbundet Kalmar län.

Till: Sveaskog

Sveaskogs avverkningar på Blankan 1:111 har hamnat i fokus sedan lokala naturvårdsorganisationer besökt avverkningsområdet för studier och dokumentation av Sveaskogs naturvårdshänsyn. Efter våra besök i Blankaholm har kritik framförts på en rad områden när det gäller Sveaskogs avverkning, se nedan.

Vi har också träffat företrädare för Sveaskog på platsen för att diskutera de allvarliga brister som dokumenterats i bolagets naturvårdshänsyn. Vidare har länsstyrelsens kulturmiljöenhet och skogsstyrelsen informerats.

Efter årtal av diskussioner och givande möten med bolaget är det bedrövligh och nedslående att 2006 möta ett Sveaskog som tycks återgå till ett schablonskogsbruk där inte mycket har hänt trots alla vackra löften om ett FSC-anslutet skogsbruk med landskapsekologisk planering, en naturvårdshänsyn som tom skulle bli bättre än skogsvårdslagens minimikrav. Som ni kommer att se av den här genomläsningen har Sveaskog mycket långt kvar innan man lever upp till vad som utlovats sedan årtionden. Sveaskogs agerande i den svenska skogen tär nu mycket kraftigt på bolagets anseende och har näst intill utrotat vår tillit.

Är då dokumentationen om Sveaskogs bruksmetoder i lilla Blankaholm bara giltiga där? Nej, tyvärr är naturvårdens rapporter ganska samstämmiga från hela Sveriges skogsbygder. Vi menar från vår sydliga horisont att det också i södra Sverige pågår en utveckling inom storskogsbruket som lite mer i det dolda faktiskt påminner om det norrländska scenariot. Hela fastigheter kalavverkas, bolaget bryter mot FSC:s standard och skogsvårdslagens intentioner! Det är absolut dags att uppmärksamma detta och upplysa allmänheten om vad som händer med svenska folkets skogar. Vi är övertygade om att en bredare genomlysning behövs av Sveaskogs bruksmetoder.

Skogsgruppen från Oskarshamns Fågelklubb har i samarbete med SNF i Oskarshamn och Västervik samt SNF Naturskyddsförbundet Kalmar län tittat närmare på de mycket stora slutavverkningar (för sydsvenska förhållanden) som Sveaskog gjort i trakten av Blankaholm och här är vår rapport. Brevet avslutas med några frågor som vi anser att bolaget nu måste ge svar på.

Lite fakta:

Under 2005 - 2006 har Sveaskog bl.a. slutavverkat 108,29 ha på Blankan 1:111. Hela fastigheten är nu slutavverkad.

Avverkningen är uppdelad på sex större ytor där de tre största hyggen ligger på 35,5 respektive 29,33 och 19,38 hektar!

Skogsområdet på Blankan 1:111 är typiskt för Misterhult och Tjustbygden med kuperad terräng i form av stora urbergsåsar i öst-västlig riktning med magert och tunt jordtäckte. Urberget går på många platser helt i dagen och skapar många impediment. På stora arealer längs kusten mellan Västervik och Oskarshamn växer en mager hållmarkstallskog. Hållmarken har låg bonitet med långsamt växande klen tallskog av ibland av hög ålder. Mellan bergåsarna finns dalgångar med mer mäktiga jordar av lera som brukas.

Vi kan också konstatera att tillsynsmyndigheten - Skogsstyrelsen inte skriftligen kommenterat eller utfärdat några som helst råd eller anvisningar för att tillförsäkra sig om att SVL skall följas vid en för trakten så stor avverkning. Frågan fördes upp till diskussion med anställda på Skogsstyrelsen innan avverkningen påbörjades men har inte resulterat i några råd och anvisningar så långt vi har kunnat följa ärendet! Våra organisationer har också skriftligen påtalat detta för SkS.

Konstaterade och dokumenterade brister när det gäller FSC-standarderna och skogsvårdslagen på Blankan 1:111:

Bild 1. Sveaskog har slutavverkat 128,9 ha! Hyggerna är som synes schablonmässigt avverkade med mycket dålig och bristfällig naturvårdshänsyn. Det är stora kala hyggen utan lämnade evighetsträd, trädgrupper eller högstubbar.

Sveaskog har markberett stora arealer i Blankaholm, även i högre lägen och där marken lutar. Åtgärden är utförd trots ett på många platser mycket tunt jordtäckte!

Bild 2.

Vid våra fältbesök har vi konstaterat att bärande träd har sågats ner på flera platser, det gäller bl.a. rönn och oxel! Maskinförarna har dessutom genom ovarsamhet lyckats köra ner ett flertal bärande träd på hyggena.

Som bild 2 visar har vi också dokumenterat hur Sveaskog helt friställt ett boträd där spillkråkan häckat!

Bild 3.

Visar hur man i kanten på ett impediment avverkat ett flertal aspar!

Bild 4.

Märkligt växta, enstaka träd av hög ålder har bara sågats ner. Träden har ett stort värde och är en rest från tidigare skogsgenerationer.

Bild 5.

Bolagets entreprenör har som regel dragit körvägar genom känsliga sparade impediment med äldre, tidigare orörda lavmattor. Stora slitageskador har åsamkats dessa miljöer.

Även avverkning uppe på impedimenten har skett trots att man skulle undanta dessa områden.

Bild 6

Moss o lavmattor som blivit söndertrasade av skogsmaskiners trafik.

Bild 7.

Maskinerna har brakat rakt genom avsnitslade zoner för naturvårdshänsyn! De sitter även en snitsel på trädet till vänster på bilden! Sveaskog har inte följt avverkningsanmälan! Impedimenten har angivits som område utan avverkning, trots det har man genomgående gjort plockhuggning och körning i sparade miljöer för att komma åt alla värdefulla träd.

Röda pilen visar på snitslar med naturhänsyn i våtmarken där skogsmaskin kört igenom.

Bild 8.

Surdrog och småkärr har friställts utan någon skuggande skyddszon!

Röda pilar visar på uttagna tallar i våtmarken. Undantagna enligt redovisning??

Bild 9.

Sveaskog har kört in med tunga maskiner i blöta partier för att plocka ut större träd
Surdrog har körts sönder och genomkorsats!

Röda pilar visar på uttagna tallar i våtmarken. Trots att det står i Sveaskogs
redovisning att ingen avverkning skall ske.

Bild 10.

Körvägen borde naturligtvis ha lagts upp på den fasta delen där personerna står och inte i det blöta partiet.

Övrigt:

Privata grannfastigheter som 1800-tals torp har helt friställts och lämnats utan hänsyn med kalhyggeskanten ett par meter från husen! Avverkningarna har genomförts utan någon som helst landskapsekologisk planering vilket bolaget pratat om sedan 10 år men aldrig genomfört! Sveaskog har slagit ner 108,29 hektar i ett av Sveriges fornlämningstätaste områden med lämningar från bronsåldern utan att ha tagit en enda kontakt med länsstyrelsens kulturmiljöavdelning.

Del 2.

Tidigare dokumenterade brister i Sveaskogs skogsbruk i Misterhult och Köksmåla Kronopark, Oskarshamns kommun:

Köksmåla, Misterhult, maj 2003

Bild 10.

Omfattande körskador i nyckelbiotoper. Körskador i surdrog och kärr.
Plockhuggning ute i kärr och kärrkanter.

Våtmark fullständig massakrerad av skogsmaskin.

Bild 11.

Körväg i strandzonen på våtmarken.

Bild 12.

Avverkning av alsumpskog i nyckelbiotop, Köksmåla maj 2003.

Alsumpskog avverkad, typiska alsocklar

Köksmåla, Strandskog vid sjön Jämsen Misterhult 2002 - 2003.
Avverkning av nyckelbiotop med lunglav och fällmossa.

Bild 13.

Bild 14.

Lunglav och fällmossa.

Misterhult. Ölvedal, Brolund, Ekudden. 2004 - 2005.

Kalavverkning utan hänsyn till grannfastigheter, såväl åretruntboende som 1800-tals torp har friställts utan hänsyn. Hygget har lagts helt mot tomtgränserna. Hyggesarealerna har sedan markberetts och planterats med giftbehandlade plantor.

Bild 15 visar fastigheten Brolund där Sveaskog avverkat ända in på tomtgränsen. Husen syns bakom grönskan.

Bild 16.

Kraftiga markberedningen som utförts vid Brolundshygget.

Bild 17.

Grindstolpar med den nya utsikten sett från trappan på privat fastigheten Brolund.

Giftbehandlat plantmaterial lagrades vid allmän väg och låg oskyddat ett par veckors tid.

Plats: Hygge vid allmän väg mellan Ölvedal och E22, Misterhults kronopark, Oskarshamns kommun.

Markägare: Sveaskog.

Tidpunkt: 22/6 2005 kl.16.20 - 16.30.

Bild 19. Kartongberg med giftbehandlade plantor dumpade vid allmän väg Ölvedal - E 22. Plantorna förvarades här utan tillsyn eller information åtminstone från vår observationsdag 22/6 till veckan efter midsommar 3/7 2005. Ännu tre veckor efter, den 7/7 låg fortfarande de då tömda kartongerna kvar vid väggkanten i väntan på Sveaskogs hämtning och omhändertagande!

Bild 18. Virkestrave med informationslapp om ansvarig avverkningsledare hos Sveaskog.

Bild 20. Kartong med Merit Forest WG behandlade plantor från Ölvedalsvägen. 22/6 2005.

Frågor:

1. Avverkningen på fastigheten Blankan 1:111 visar på stora brister när det gäller naturvårdshänsyn. Hur kommer vår rapport och Sveaskogs egen interna kontroll att följas upp med konkreta åtgärder för att förbättra bolagets naturvårdshänsyn? Vilka konkreta åtgärder kommer att vidtas?
2. Har denna avverkning levt upp till skogsvårdslagens minimikrav? Kan Sveaskog beskriva på vilka områden som avverkningen uppfyller dessa minimikrav?
3. Uppfyller avverkningen på Blankan 1:111 FSC:s standard? Kan Sveaskog beskriva på vilka områden man anser att standarden uppfyllts?
4. Hur många evighetsträd har sparats på avverkade ytor?
5. Varför har man kalavverkat utan att lämna hänsyn runt äldre torp och gårdar? Vad säger skogsvårdslagen och skogsstyrelsens rekommendationer om detta?
6. Har Sveaskog i förväg informerat och inhämtat berörda fastighetsägares synpunkter på att bolaget har för avsikt att ta ner all skog fram till tomtgränsen och i övrigt inte ta någon hänsyn?
7. Kan Sveaskog lista vad som man är nöjd med efter avverkningen på Blankan 1:111?

8. Hur sker uppföljningen av dokumenterade brister med ansvarig entreprenör och avverkningsledare?

9. Hur har Sveaskog informerat allmänheten och ansvariga i kommunerna om att man använder giftbehandlade plantor?

Hur ser Sveaskog på hanteringen av plantmaterialet vid Brolund? (bild 18, 19 och 20.)

Har föreskrifterna följts?

10. Vad i denna rapport och hundratals andra liknande fall ger Sveaskog rätten att som bolag agera mer självständigt gentemot skogsstyrelsen än t.ex. en privat skogsägare? Vill Sveaskog (i likhet med vad som gäller för småskogsbrukets aktörer) medverka till en full öppenhet mot skogsstyrelsen och naturvårdens organisationer? Varför skall Sveaskog ha en form av immunitet när det gäller råd och granskning från den myndighet som har ansvaret för att upprätthålla en sådan?

11. Efter årtiondens diskussioner mellan naturvården och bolaget skulle vi vilja veta när Sveaskog kommer att leva upp till alla de löften som bolaget givit genom åren?

Varje gång vi mötts för att diskutera dokumenterade brister har svaret varit detsamma: - vi har gjort ett misstag och skall bättra oss.

Någon sådan bättring har aldrig kommit. Det blev ingenting med landskaps-ekologisk planering. När kommer Sveaskog att bli Sveriges bästa skogsbolag när det gäller naturvårdshänsyn?

Vänliga hälsningar

Skogsgrupp i Oskarshamnsbygdens Fågelklubb, Tjust Fågelklubb gm / Rainer Winkler, SNF Naturskyddsförbundet Kalmar län.

Medlemmar i nätverket Skydda skogen.